

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: Evanjelická náboženská výchova

1. Záhlavie

Názov predmetu	Evanjelická náboženská výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Deviaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola Martina Kukučina, SNP 1199/36, 02601 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Iné	Štátna škola

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova/náboženstvo Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania v nižšom strednom vzdelávaní plní dôležitú úlohu pri formovaní osobnosti mladého človeka a jeho myslenia. Rozvíja duchovný svet žiakov – prostredníctvom zvesti Božieho Slova umožňuje spoznávať Trojjediného Boha, zjaveného v Písme Svätom. Žiaci sa hlbšie oboznámia s dejinným vývojom evanjelickej cirkvi na Slovensku v 20. storočí od vzniku ČSR, cez obdobie 2. svetovej vojny a počas komunistického režimu. Ďalej spoznajú evanjelické služby Božie, ako naplnenie 3. Božieho prikázania. Získajú prehľad o najväčších svetových náboženstvách a budú mať možnosť pochopiť ich dejinný vznik. Oboznámia sa tiež so základnými článkami viery a jednotlivými pojmami akými sú: Viera všeobecná kresťanská, Svätá Trojica, hriech, Božia milosť, odpustenie, posledný súd a večný život. Tento predmet ich vedie k aktívnemu zapájaniu sa do života rodiny, cirkvi i spoločnosti, v ktorej žijú. Poslaním tohto predmetu je napomôcť žiakom v hľadaní správnej cesty v živote, hľadaní jeho zmyslu a aktívnemu poznaniu Božieho plánu záchrany vo viere v Pána Ježiša Krista.

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Prehľbiť si vzťah s Pánom Bohom a s ľuďmi. Získať záujem o dejiny a porozumieť duchovným koreňom svojej cirkvi. Poznávať význam sviatočného dňa pre život človeka, ako zdroj naplnenia, pokoja a vnímania života v jeho celistvosti. Vedieť sa orientovať v svetových náboženstvách, poznať ich dejinný vývoj, obsah učenia a ich najvýznamnejšie osobnosti. Porozumieť tiež evanjelicko-kresťanskej viery, jej základným článkom a termínom. Porozumieť zvestovaným pravdám a podľa toho utvárať svoj život. Podnecovať aktivizáciu, dynamizáciu a integráciu rozumových, emocionálnych a vôľových vlastností a zorientovať ich v duchovných hodnotách. Nadobudnúť povedomie potreby angažovať sa za spoločné dobro v cirkvi a v spoločenstve, v ktorom žijú.

Všeobecný cieľ: Na základe biblických, teologických a dejinných poznatkov umožniť žiakov 9. ročníka spoznať dejiny Evanjelickej cirkvi na Slovensku v 20. storočí, jej služby Božie a jej základné učenie, spoznať tiež svetové náboženstvá.

Špecifické ciele:

a) vzdelávacie

- poznať dejiny svojej cirkvi v 20. storočí
- vedieť vysvetliť prikázanie: Pamätaj, že máš sviatočný deň svätití a poznať služby Božie
- poznať svetové náboženstvá
- rozumieť základným článkom kresťanskej viery

b) výchovno-vzdelávacie

- uvedomovať si dôležitosť duchovných koreňov, pre formovanie názorov, postojov a konania v živote človeka
- uvedomovať význam oslavy Boha a odpočinku
- na základe poznatkov porozumieť členom iných svetových náboženstiev
- uvedomovať si dôležitosť viery pri formovaní postojom

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencie komunikačné

- zapája sa do diskusie, vie vyjadriť svoj názor
- objavuje formy komunikácie medzi Bohom a človekom
- využíva rôzne druhy komunikačných prostriedkov a informačné technológie
- pozná korene svojej cirkvi a jej významné obdobia
- formuluje svoje myšlienky, rozvíja svoje komunikačné schopnosti
- učí sa viesť dialóg s inými náboženskými postojmi
- zapája sa do diskusie, obhajuje svoj názor, diskutuje o názoroch iných

Kompetencie k riešeniu problémov

- snaží sa o riešenie problémov a situácií na základe Božích prikázaní a poznania náboženských postojov iných
- pochopí a snaží sa riešiť problém s dôrazom na lásku k blížnemu a etický princíp
- plánuje riešenie problému a uvedomuje si dôsledky riešenia
- navrhuje riešenia z kresťanského pohľadu

Kompetencie sociálne a personálne

- má pozitívny vzťah k sebe a svojim blížnym a snaží sa spolupracovať s druhými ľuďmi
- oceňuje dôležitosť rodiny a času v nej stráveného
- spolupracuje vo dvojiciach a v skupine
- prispieva k diskusii v skupine a chápe potrebu spolupráce pri riešení danej úlohy
- ovláda a riadi svoje konanie, váži si seba aj druhých
- oceňuje skúsenosti druhých ľudí a zvažuje ich konanie

Kompetencie k učeniu sa

- oboznamuje sa s článkami viery
- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- rozumie obsahu a symbolom svetových náboženstiev
- prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu

Kompetencie existenciálne

- chápe zmysel života a pozitívne hodnotí svoj život
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov, priateľstva, rodiny, inoveriacich
- vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov
- objavuje hranice života – smrť a kresťanský pohľad na večný život
- objavuje zmysel spolupatričnosti
- preberá zodpovednosť za svoje konanie

Kompetencie občianske

- rešpektuje, chráni a oceňuje kultúrne a historické dedičstvo
- uvedomuje si základné náboženské hodnoty a uplatňuje princípy slobody vierovyznania
- prejavuje tolerantný postoj k iným náboženstvám
- odmieta nátlak a hrubé zaobchádzanie

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
Človek a spoločnosť – náboženská výchova/Náboženstvo Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku			
Dejiny – 20. storočie	Motivačné rozprávanie, vysvetľovanie, beseda, opis, heuristická a projektová metóda, skupinové a zážitkové vyučovanie	Práca s učebnicou, Bibliou, populárno-náučnou literatúrou a encyklopédiami, čítanie doplnkových textov s porozumením, pracovné listy, videodokumenty, tvorba projektu	klasická vyučovacia hodina, metóda otázok a odpovedí, zábavné opakovanie, kvízy a tajničky, prezentácie k témam
Služby Božie			
Religionistika – Náboženstvá sveta			
Dogmatika – 1. článok Kréda			

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Človek a spoločnosť – náboženská výchova/Náboženstvo Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica...)
Dejiny – 20. storočie	Žiť a veriť vo svete Náboženský výchova pre 9. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo (2013)	Notebook, projektor	Biblia, DVD nosiče	Internet, školská knižnica
Služby Božie				
Religionistika – Náboženstvá sveta				
Dogmatika – 1. článok Kréda				

Tematický celok	Výkonový štandard (nahrádza cieľ)	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
1. Dejiny – 20. storočie	<ul style="list-style-type: none"> - vymenovať osobnosti, ktoré stáli pri zrode ECAV na Slovensku (J. Janoška, M. Ivanka), - poznať životopisné údaje D. Bonhoefera, - zhodnotiť potrebu boja proti akejkoľvek totalite, - reprodukovať základné postoje ECAV ku komunistickému štátu, - vymenovať najdôležitejšie príčiny prenasledovania duchovných ECAV komunistickým štátom, - opísať stručné životopisy a osudy evanjelických farárov: P. Uhorskaia, J. Juráša, skupiny KVAP, D. Bancíkovej, - popísať situáciu ECAV v období normalizácie, 	<p>život ECAV na Slovensku v období: pomery v Rakúsko–Uhorsku vznik ČSR fašizmus komunizmus normalizácia 1969-1989</p>	7. hod	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikulturálna výchova Ochrana života a zdravia Finančná gramotnosť
2. Služby Božie	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť význam 3. Božieho prikázania, - zdôvodniť potrebu odpočinku v živote človeka, - vyjadriť dôvody pre deň oddelený pre Boha, - identifikovať znaky a význam kresťanskej nedele, - poznať poriadok nedeľných služieb Božích, - orientovať sa v Evanjelickom spevníku, 	<p>3. Božie prikázanie odpočinok v živote človeka sabat nedeľa služby Božie Evanjelický spevník</p>	7. hod	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Čitateľská gramotnosť
3. Religionistika – Náboženstvá sveta	<ul style="list-style-type: none"> - definovať pojmy náboženstvo, religionistika, - orientovať sa v delení náboženstiev a v ich zaradení, - orientovať sa v polyteistických a monoteistických náboženstvách, 	<p>religionistika polyteistické náboženstvá monoteistické náboženstvá judaizmus kresťanstvo svetonázor</p>	12. hod	Multikulturálna výchova Mediána výchova Boj proti obezite Ochrana života a zdravia Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť vysvetliť pojem „svetonázor“, - poznať základné znaky ateizmu, nihilizmu, ich dôrazy a ich význam v praxi, - poznať základné znaky New Age, postmodernizmu, ich dôrazy a ich význam v praxi, 	<p>ateizmus nihilizmus New Age postmodernizmus</p>		
4. Dogmatika – 1. článok Kréda	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukovať znenie VVK, - vymenovať niekoľko nesprávnych predstáv o Bohu, - zopakovať učenie o Svätej Trojici, - vysvetliť biblické rozprávanie o stvorení sveta a človeka, - vysvetliť neustále Božie stvoriteľské konanie v tomto svete, - vysvetliť vyhládané verše v Biblii, ktoré hovoria o hriechu človeka, Božej milosti a odpustení, odsúdení a zatratení, - opísať posledný súd na podklade biblických textov, - vysvetliť, že umieranie a smrť sú nevyhnutnou súčasťou ľudskej existencie, - oceniť Božie prisľúbenia, týkajúce sa večného života. 	<p>Všeobecná viera kresťanská Svätá Trojica hriech Božia milosť odpustenie posledný súd o umieraní a smrti večný život</p>	7. hod	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Enviromentálna výchova Mediána výchova Ochrana života a zdravia</p>